

Псурцева В.В.,
магістрант, спеціальність «Облік і оподаткування»,
науковий керівник:
старший викладач Свирида О.А.,
Національна академія статистики, обліку та аудиту
(м. Київ)

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Розроблена методика відображення фінансової інформації в показниках фінансової звітності дозволяє здійснити розробку на нормативному рівні менш регламентованої структури форм фінансової звітності та здійснити практичне впровадження в діяльність малих підприємств, тим більше що зниження регламентованості форм фінансової звітності вже відбулося для великих та середніх за розмірами підприємств згідно з НП(С)БО 1. Для вирішення даного питання необхідно провести ряд нормативних удосконалень в НП(С)БО 25 або врахувати при розробці нових стандартів для малих підприємств:

– ввести зміни щодо визначення основних статей показників фінансової звітності, які повинні обов'язково відображатися в Балансі та Звіті про фінансові результати суб'єктів малого підприємництва;

– визначити перелік рекомендованих для впровадження додаткових статей Балансу та Звіту про фінансові результати суб'єктів малого підприємництва.

Виокремимо основні і додаткові статті, що повинні відображати інформацію про активи, зобов'язання, капітал підприємства, його доходи та витрати. У Балансі до основних статей, які повинні бути обов'язковими до розкриття необхідно віднести:

Таблиця 1

Удосконалена структура балансу (ф.№ 1-м)

Актив
Розділ I Необоротні активи
- Основні засоби
- Інші необоротні активи
Розділ II Оборотні активи
- Запаси
- Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги
- Грошові кошти та їх еквіваленти
- Інші оборотні активи
Баланс
Пасив
Розділ I Власний капітал
- Зареєстрований (пайовий) капітал
- Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
Розділ II Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення

Розділ III Поточні зобов'язання
- Короткострокові кредити
- Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги
- Поточні зобов'язання за розрахунками (з оплати праці, за податками і платежами, зі страхування)
- Інші поточні зобов'язання
Баланс

Крім основних статей перелік додаткових статей, необхідних для відображення в Балансі, в разі наявності такої інформації, може бути наступним (табл. 2).

Таблиця 2

**Удосконалена структура ф. № 1-м баланс
з урахуванням додаткових статей**

Актив:
Незавершені капітальні інвестиції
Нематеріальні активи
Довгострокові біологічні активи
Довгострокові фінансові інвестиції
Інвестиційна нерухомість
Довгострокова дебіторська заборгованість
Готова продукція
Товари
Поточні біологічні активи
Поточна дебіторська заборгованість за іншими розрахунками
Інша поточна дебіторська заборгованість
Поточні фінансові інвестиції
Інші оборотні активи
Витрати майбутніх періодів
Пасив:
Додатковий капітал
Резервний капітал
Неоплачений капітал
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями
Доходи майбутніх періодів
Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття

До основних статей Звіту про фінансові результати необхідно віднести рахунки, які відображають доходи та витрати, а також фінансовий результат діяльності. У спрощеному плані рахунків для обліку доходів призначено рахунки 70 та 74, а для відображення витрат – рахунки 90 та 96.

З огляду на призначені рахунки до основних статей Звіту про фінансові результати можна віднести наступні статті, які представлені в табл. 3.

Удосконалена форма № 2-м «Звіту про фінансові результати»

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
Інші доходи
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)
Інші витрати
Фінансовий результат до оподаткування
Податок на прибуток
Чистий фінансовий результат (прибуток, збиток)

Перелік додаткових статей, які можуть бути включені до Звіту про фінансові результати з огляду можливості самостійного прийняття рішення щодо обліку витрат на функціональній основі або за елементами (табл. 4).

Удосконалена структура ф.№ 2-м Звіт про фінансові результати з урахуванням додаткових статей

Валовий прибуток (збиток)
Адміністративні витрати
Витрати на збут
Інші операційні доходи
Інші операційні витрати
Матеріальні затрати
Витрати на оплату праці
Відрахування на соціальні заходи
Амортизація

Для можливості практичної реалізації запропонованих змін в методиці відображення фінансової інформації в показниках фінансової звітності необхідно провести відповідні зміни в спрощеному плані рахунків бухгалтерського обліку, що слугуватиме основою для розробки робочого плану рахунків для конкретного підприємства з метою задоволення зростаючих інформаційних потреб користувачів. План рахунків повинен містити основні обов'язкові рахунки, які повинні бути узгоджені з основними статтями фінансової звітності, на основі яких відбуватиметься узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність малих підприємств на макроекономічному рівні. Інші рахунки мале підприємство відкриватиме на власний розсуд з урахуванням інформаційних потреб зовнішніх користувачів, з якими мале підприємство співпрацює в даний період часу та в умовах дотримання принципів «витрати-вигоди» та суттєвості інформації.

Менш регламентовані форми фінансової звітності не знижують рівень порівнюваності фінансової інформації, оскільки підприємства окремої галузі буде відображати практично ідентичну інформацію, наприклад підприємства сільського господарства будуть відображати довгострокові та поточні біологічні активи, підприємства торгівлі – товари, виробничі підприємства – запаси та ін. Відтак, запропоновані зміни у формуванні показників фінансової звітності не знижують її якісні характеристики.

Запропоновані зміни до спрощеного плану рахунків та форм фінансової звітності не тільки не погіршує якісні характеристики фінансової звітності, але і навпаки, відбувається їх покращення. Розкриття найбільш корисної для зовнішніх користувачів фінансової інформації покращує дохідливість, зрозумілість та доречність фінансової інформації, а складання пояснювальних записок та приміток до фінансової звітності сприяє покращенню порівнюваності, зіставності та достовірності фінансової інформації.

Список використани джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» № 996-XIV від 16.07.1999 р.: за станом на 02.12.2013 р. – [Електронний ресурс]./Верховна Рада України. Режим доступу:

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» /Наказ МФУ від 07.02.2013 р. №73: за станом на 19.03.2013 р. – [Електронний ресурс]. / Верховна Рада України.

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» № 39 від 25.02.2000 р.: за станом на 31.05.2019р. –

[Електронний ресурс]. / Верховна Рада України. Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>

Олексієнко В.М.,

магістр, спеціальність «Облік і оподаткування»,

науковий керівник:

д.пед.н., професор Теловата М.Т.,

Національна академія статистики, обліку та аудиту

(м. Київ)

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ І МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ПОЛІПШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Поліпшення основних засобів відбувається в результаті перелічених складових: модернізації; модифікації; добудови; дообладнання; реконструкції. На сьогодні всі сфери економічного життя охоплені реформуванням. Дієвість та ефективність реформ досягається лише за умови, що вони будуть здійсненні паралельно і у логічному взаємозв'язку у всіх економічних підсистемах. Облік витрат, пов'язаних із поліпшенням основних засобів та вдосконаленням нематеріальних активів, здійснюється за рахунками обліку капітальних інвестицій і призводять до збільшення їх первісної вартості. Значний внесок в розробку теоретичних основ і концептуальних методичних підходів до проблем обліку витрат з ремонту та поліпшення основних засобів внесли такі вчені – економісти: Бутинець Ф. Ф., Бондар М. І., Голов С. Ф., Крупка Я. Д., Сопко В. В., Сук Л. К., Хомин П. Я. та інші вчені. Однак залишається велика кількість невирішених питань, пов'язаних з поліпшенням основних засобів. Серед них єдність загальноекономічної, податкової та бухгалтерської термінології; диску-